

REFERAT Natur-, Miljø- og Klimaudvalget d. 25-11-2025

Mødedato Tirsdag d. 25. november 2025 kl. 09:00

Mødested Mødelokale 188

Indholdsfortegnelse

Omlægningsplan 2025 for Holstebro Kommune.....	3
Godkendelse af Nomi4s i/s' investeringer i 2025 og 2026.....	6
Producentgebyr 2026.....	7
Fastsættelse af rottegebyr 2026.....	8
Aftale om ændring af renseforanstaltninger på Holstebro Central Renseanlæg.....	9
Blå Flag i badesæsonen 2026.....	10
Rammer for benyttelse af private vandløbsnære arealer ved offentlige vandløb.....	12
Lukket: Meddelelser.....	14
Lukket: Underskrift af beslutningsprotokol.....	15

Punkt 1: Omlægningsplan 2025 for Holstebro Kommune

01.18.10-P19-1-25

Sagsfremstilling

AD/TM - NMK-ØK-BY

Med aftalen om "Implementering af et Grønt Danmark" fik kommunerne ansvaret for den lokale organisering af 23 lokale treparter, der har haft til opgave at koordinere den lokale planlægning og implementering af omlægningsindsatsen. For Holstebro Kommune omfatter omlægningsindsatsen de tre lokale treparter: Limfjorden, Nissum Fjord og Ringkøbing Fjord, se bilag 1 - Omlægningsplan for Holstebro Kommune.

Den primære opgave i 2025 har været at indfri kravene til reduktionen af kvælstof og reducere frigivelsen af CO₂ via lavbundsindsatsen og anlæggelse af vådområder. Treparterne har i arbejdet med omlægningsplanen haft til opgave, hvor det er muligt, at bidrage til etableringen af beskyttet natur, skovrejsning samt grundvandsbeskyttelse.

Lodsejerinddragelse og -information:

I arbejdet med tilblivelsen af omlægningsplanen inviterede Holstebro Kommune i samarbejde med Holstebro-Struer Landboforening lodsejere med arealer over 5 ha inden for de potentielle projektområder til et "info- og tegnemøde", hvor lodsejerne frivilligt havde mulighed for at indmelde mulige projektojorde til det videre arbejde. På mødet blev der indtegnet et samlet areal på ca. 2.550 ha. Holstebro Kommune inviterede endvidere i juni til et borgermøde, der blev aflyst grundet få tilmeldinger. Endvidere er der lavet en fotoudstilling, der har været opsat forskellige steder i Holstebro Kommune samt i 3 andre kommuner med henblik på en bred formidling.

Inden den politiske behandling af omlægningsplanen er alle lodsejere med jord inden for de potentielle projektområder, der danner rammen for omlægningsplanen i Holstebro Kommune, blevet orienteret ved tilsendelse af brev i e-boks, se bilag 2. Orienteringen skal sikre, at lodsejerne er informeret om baggrunden for udpegningen, herunder frivillighed samt den videre proces og understøttes af en WEBgis-brugerflade, hvor lodsejere kan zoome ind på deres ejendom og se de arealer, som indgår i omlægningsplanen.

Ved udpegningen af arealerne har der været fokus på at udtage ådalene samt de arealer, som fremadrettet er udfordret dyrkningsmæssigt og primært kendetegnes ved at være pumpede arealer/pumpelag og gamle moseområder, se vedlagte bilag 3 med projektindtegninger. Dette fokus har sikret at "højjerde" egnet til landbrugsdyrkning, indgår i begrænset omfang.

I omlægningsplanen for Holstebro Kommune er de udpegede arealer vurderet i vid udstrækning til også at kunne udgøre vigtig potentiale til opnåelse af nationale mål om mere natur i Danmark. Der er også nationale mål om skovrejsning i trepartsaftalen, men dette tema har der været arbejdet begrænset med i 2025. Værktøjerne til at sikre gode rammer for begge temaer afventer Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV's) afklaringer og Folketingets lovvedtagelse, så rammerne herfor bliver kendte, inden der arbejdes videre med disse.

De tre lokale treparter: Limfjorden, Nissum Fjord og Ringkøbing Fjord anbefaler alle byrådene i deres oplande at principvedtage de respektive omlægningsplaner. Treparternes indsendte omlægningsplaner er efterfølgende blevet verificeret hos SGAV ift. at leve op til kriterierne for opgaveløsningen. Omlægningsplanens skitseprojekter for Holstebro Kommune, de oversendte notater og følgebrev tilknyttet de tre lokale treparter er vedlagt som bilag 4-4;1 bilag fra Lokal Trepert Nissum Fjord, Bilag 5-5_5 bilag fra Lokal Trepert Limfjorden og Bilag 6 Aftalenotat fra Lokal Trepert Ringkøbing Fjord.

Når Byrådene har vedtaget omlægningsplanen for deres respektive kommuner, publicerer treparternes sekretariatskommuner omlægningsplanen i i det statslige datasystem MARS, hvorefter omlægningsplanen bliver offentlig tilgængelig. Kommunerne skal i samarbejde med de lokale treparter efter principvedtagelsen i 2025 og frem mod 2030 sikre implementering af en dynamisk omlægningsplan. Herunder øvrig myndighedsbehandling og tilpasning af kommuneplanen om nødvendigt.

Kommunerne skal senest i 2027 have gennemført to tredjedele af omlægningsplanens kvælstofreducerende tiltag i henhold til det gældende indsatskrav på 614,8 tons N/år samt være i mål med en fuld implementering i 2030. Der er ikke lokale mål, men et samlet nationalt mål om at udtage 140.000 ha kulstofrige lavbundslande inkl. randarealer på landsplan frem mod 2030. Det betyder, at Holstebro Kommune er underlagt et meget stort tidspres. Derfor har administrationen sideløbende med planudarbejdelse igangsat og videreført i alt 10 forundersøgelser og arbejdet med to etableringsprojekter i form af vådområder og lavbundsprojekter. Administrationen har i det seneste ansøgningsvindue i oktober ansøgt om midler til igangsætning af yderligere to forundersøgelser.

Administrationen vurderer:

- at med udpegning af skitseprojekter, som vil bidrage til en kvælstofreduktion med et niveau svarende til 263 tons N/år og udpegning af lavbundsarealer svarende til 5.993 ha ved fuld gennemførelse til de tre hovedvandoplande Limfjorden, Nissum Fjord og Ringkøbing Fjord leverer Holstebro Kommune et robust bidrag til treparternes omlægningsplaner.

- at med de udpegede skitseprojekter bidrager Holstebro Kommune til at opfylde kravene, som er stillet kommunerne i Aftalen om et Grønt Danmark. Endvidere har Holstebro Kommune siden 2010 både i oplandet til Limfjorden og Nissum Fjord arbejdet med Lavbunds- og Vådområdeprojekter og dermed allerede bidraget til reduktion af kvælstofudvaskningen og mindskelsen af CO₂-frigivelsen.
- at de indtegnede skitseprojekter bidrager til en robust omlægningsplan for Holstebro Kommune vurderet på den baggrund, at der er udpeget en lang række skitseprojekter, som betyder, at selvom et eller flere projekter skulle falde med begrundelse i tekniske årsager eller manglede frivillighed, vil der ikke være behov for at genopstarte processen med udpegninger umiddelbart.
- at rammerne for udpegningen i Holstebro Kommune, bestemt af treparten for Limfjordsoplandet er mindst robust. Det vil derfor sandsynligvis være i dette opland, at et evt. genbesøg vil skulle ske i den kommende årrække.
- at der inden for de udpegede skitseprojektområder er potentialer til at opnå fremtidige naturmål. Administrationen vil i forlængelse af trepartens arbejde med dette tema tage nærmere stilling til hvor og hvordan, der kan arbejdes med udpegning af fremtidig natur. Lige nu afventes et forslag til en ny natur- og biodiversitetslov, som bl.a. sætter rammerne for implementeringen af strengt beskyttet og beskyttet natur.
- at arbejdet med implementeringen af nationale mål for skovrejsning på 250.000 ha, hvoraf 100.000 ha skal være urørt skov, vil fortsætte. Administrationen forventer en nærmere afklaring om en ny skovlov i 2026-2027, og at treparterne i det kommende år skal arbejde med potentialerne og kigge ind i mulige anbefalinger, herunder kommuneplanernes fremtidige retningslinjer, hvor de negative skovrejsningsområder er styrende for kommunernes sagsbehandling.
- at skal der foretages genbesøg i de tre hovedvandoplande med henblik på udpegning af nye projektområder, vil de efterfølgende skitseprojekter med stor sandsynlighed skulle findes på "højjerde" og i de områder, hvor der er kortlagt jorde med et stort kvælstofab (retentionskortet).
- at de væsentligste forekomster af kommunens værdifulde landbrugsjord bevares.

Indsatsen opsummeret:

I hovedvandoplandene Limfjorden, Nissum Fjord, Ringkøbing Fjord omfatter omlægningsplanen for Holstebro Kommune en samlet indsats for Skitseprojekter, Forundersøgelses- og Etableringstilsagn på:

- 99 projekter fordelt på 10 vådområder, 81 lavbundsprojekter og 8 øvrige projekter, hvor valg af virkemiddel afventer.
- En samlet potentiel indsat for reduktion af kvælstof på 408 tons N/år.
- Udpegning af i alt 6.828 ha lavbundsområder, som potentielt kan bidrage til reduktion af CO₂ frigivelsen.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget indstiller til Byrådet at:

- principvedtage forslag til omlægningsplan for Holstebro Kommune

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Karsten E. Olesen (C) deltog ikke ved sagens behandling.

Bilag

Bilag 1 - Omlægningsplan for Holstebro kommune

Bilag 2 Lodsejerbrev Omlægningsplan

Bilag 3 - Oversigt over projekter i Holstebro Kommune

Bilag 4 Følgebrev fra Lokal Trepert Nissum Fjord

Bilag 4-1 Lokal Trepert Nissum Fjord Notat om Omlægningsplan 2025

Bilag 5 Følgebrev fra Lokal Trepert Limfjorden

Bilag 5-1 Lokal Trepert Limfjorden - Notat om Omlægningsplan

Bilag 5-2 Bemærkninger fra Thisted Kommune til omlægningsplanen for Limfjorden

Bilag 5-3 Bemærkning fra Morsø Kommune til omlægningsplanen for Limfjorden

Bilag 5-4 Bemærkning fra DN til omlægningsplanen for Limfjorden

Bilag 5-5 Referat fra møde Lokal Trepert Delegeretgruppe Limfjorden 16.10.2025

Bilag 6 Aftalenotat for Lokal Trepert Ringkøbing Fjord

Punkt 2: Godkendelse af Nomi4s i/s' investeringer i 2025 og 2026

07.00.00-G01-5-25

Sagsfremstilling

AD/TM - NMK-ØK-BY

Med denne sagsfremstilling ønskes der stillingtagen til NOMI4s I/S' forventede investeringer i 2025 og 2026, da beløbet for et samlet regnskabsår overstiger 40 mio. kr.

Affaldsselskabet NOMI4s I/S har af de fire ejerkommuner, Skive, Lemvig, Struer og Holstebro, fået kompetenceoverdraget opgaven med indsamling, håndtering og bortskaffelse af affald, og fungerer som en "specialkommune" med egen bestyrelse og organisation til varetagelse af overdragne opgaver.

I samarbejdsaftalen mellem NOMI4s I/S og Interessentkommunerne, som er vedlagt som bilag 1, defineres en række begrænsninger på NOMI4s I/S' beslutningsniveau, bl.a. hvad angår investeringsstørrelse mv.

Hvis selskabets samlede investeringsbeløb overstiger 40 mio. kr. årligt, kræver det, at interessentkommunerne bestående af Holstebro, Lemvig, Skive og Struer kommuner, godkender beløbet inden investeringerne kan realiseres.

For 2025 og 2026 har NOMI4s I/S en række større investeringer i støbeskeen, herunder bl.a. forbedring og opførsel af nye genbrugspladser, behandlingsanlæg, deponi samt underjordiske beholdere i sommerhusområderne.

I 2025 til og med d. 15. september 2025 har NOMI4s I/S allerede investeret 37 mio. kr., hvorfor interessentkommunerne skal tage stilling til, om de øvrige forslåede investeringer kan godkendes. En nærmere oversigt over NOMI4s I/S' besluttede og forventede investeringer for 2025 og 2026 kan ses i bilag 2.

Investeringer i nye genbrugspladser og underjordiske beholdere i sommerhusområderne er af selskabet fundet nødvendige for at sikre bedre affaldssortering og øget genanvendelse af affaldet fremfor forbrænding. De nye genbrugspladser skal i øvrigt sikre en mere effektiv genbrugsplads for borgerne, hvor det er nemt og overskueligt at komme af med sit husholdningsaffald. Investering i nye deponianlæg og deponiceller er ligeledes nødvendige, da deponikapaciteten på Affaldscenter Kåstrup er ved at være opbrugt, grundet skærpede krav om håndtering og behandling af asbestaffald. I forhold til deponiet i Kåstrup forventes også krav fra Miljøstyrelsen om, at der skal etableres decentralt PFAS-rensningsanlæg i relation til deponierne, så PFAS forurennet perkolat (spildevand fra deponicellerne) renses og håndteres miljømæssig korrekt, inden det ledes til Skive Renseanlæg.

Udover de større anlægsopgaver vil der være garantiforpligtigelser, lånoptagelse og lign. i de kommende år.

I forlængelse af samarbejdsaftalens afsnit. 8.2.10 er det angivet, at bestyrelsen kan forpligtige sig op til 40 mio. kr. per år. Forpligtigelser udover 40 mio. kr. skal tillige godkendes af ejerkommunerne. Forpligtigelsen på de 40 mio. kr. gælder ikke daglig drift, indsamling og afsætningsopgaver, men alene anlægsinvesteringer/ lån/påtagne forpligtigelser på leasing og lign.

Med de investeringer, der ønskes frigivet i 2025 og 2026, kommer de samlede forpligtigelser over 40 mio. kr. i 2025 og 2026, hvorfor interessentkommunerne skal godkende forholdet jf. samarbejdsaftalens pkt. 8.2.

NOMI4s I/S' bestyrelse har behandlet spørgsmålet om den øgede lånoptagelse, og selskabet vurderer at kunne afholde deres økonomiske forpligtigelser trods udvidelsen af lånerammen.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget indstiller til Byrådet at:

- godkende Nomi4s i/s' forventede investeringer for 2025 og 2026.

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Karsten E. Olesen (C) deltog ikke ved sagens behandling.

Bilag

Bilag 1 - Samarbejdsaftale mellem Nomi4s i/s og Holstebro, Lemvig, Skive og Struer kommune

Bilag 2 - Investeringsoversigt

Punkt 3: Producentgebyr 2026

07.00.10-S29-2-25

Sagsfremstilling

AD/TM - NMK - ØK - BY

Holstebro Kommunes producentgebyrer for 2026 har tidligere været politisk behandlet på Byrådsmødet d. 16. september 2025, med henblik på vedtagelse inden d. 01. oktober 2025.

Miljøbeskyttelseslovens § 9 p, stk. 15 fastlægger, at kommunen skal fastsætte et gebyr, som producenterne af emballageaffald skal betale til dækning af de afholdte kommunale omkostninger.

Producentgebyret skulle oprindeligt opgøres iht. "Bekendtgørelse om visse krav til emballager, udvidet producentansvar for emballage, samt øvrigt affald der indsamles som emballageaffald" nr. 323 af 20. marts 2025.

Den 29. september 2025 er der imidlertid vedtaget en ny emballagebekendtgørelse, "Bekendtgørelse om visse krav til emballager, udvidet producentansvar for emballage, samt øvrigt affald der indsamles som emballageaffald" nr. 1146 af 29. september 2025, som ændrer kommunernes metode til omkostningsfordeling af producentgebyrerne for 2026 og frem. De væsentligste ændringer i den nye bekendtgørelse i relation til producentgebyret er følgende:

- Der må alene opkræves a conto 62,5% af de beregnede producentgebyrer med virkning fra 01. oktober 2025 og i 2026
- Miljøministeren skal fastsætte et basisserviceniveau for indsamling af affaldsfraktioner, der indeholder emballageaffald fra husholdninger
- Ved beregning af producentgebyrer, hvor indsamling foretages i affaldsbeholdere med flere kamre, skal beholderomkostningerne i beregningerne fordeles efter volumen (tidligere enten vægt eller volumen, eller en kombination)

Producenternes betaling indgår i beregningerne af de kommunale affaldsgebyrer, med opstart i 2026.

Producentgebyret er beregnet i forhold til de godkendte budgetter hos Nomi4s i/s og de kommunale budgetter, så der vil efterfølgende være reguleringer, når den realiserede økonomi bliver opgjort senest i 2027.

Producentgebyret for 2026 udgør samlet 16.609.720 kr., som opkræves kvartalsvis.

Producenterne vil i øvrigt fremsende opkrævninger tilbage til kommunen på deres nettoomkostninger til håndtering af den mængde ikke-emballageaffald, som de dokumenterbart har fået overdraget.

Kommunen vil således få en udgift for de omkostninger, producenterne har til afhentning og behandling af ikke-emballage, modregnet producenternes indtægter på salg af ikke-emballage. Denne udgift vil ligeledes indgå i affaldsgebyrerne.

For supplerende oplysninger og beregningseksempel af gebyrerne henvises der til bilag 1.

Bekendtgørelsesændringen, der blev udstedt med kort varsel, gjorde, at Holstebro Kommune ikke havde mulighed for at vedtage producentgebyrerne inden d. 15. oktober 2025, hvor disse skulle offentliggøres på kommunens hjemmeside.

Producentgebyrerne er dog blevet offentliggjort på kommunens hjemmeside inden fristen, som krævet i bekendtgørelsen, dog er der skriftligt henvist til, at producentgebyrerne først godkendes og vedtages endeligt af Byrådet d. 16. december 2025.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget indstiller til Byrådet at:

- godkende producentgebyrerne for emballage

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Karsten E. Olesen (C) deltog ikke ved sagens behandling.

Bilag

Bilag 1 - Producentgebyr 2026

Punkt 4: Fastsættelse af rottegebyr 2026

09.13.01-Ø35-2-25

Sagsfremstilling

AD/TM - NMK-ØK-BY

Reglerne for opkrævning af rottegebyr reguleres i bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Ministeriets opkrævningsmodel fra januar 2025 er uændret. Opkrævningsmodellen er baseret på ejendommens areal oplyst i Bygning- og Boligregisteret (BBR) og anvender differentierede gebyrsatser efter størrelsen af det bebyggede areal og omfatter fortsat ikke ubebyggede grunde.

Gebyret for den enkelte ejendom består af tre dele:

- Et fast bidrag svarende til 1/3 af omkostningerne (grundtakst).
- Et bidrag for antal bebyggede kvadratmeter op til 250 kvadratmeter (sats 1).
- Et bidrag for antal bebyggede kvadratmeter over 250 kvadratmeter (sats 2), svarende til halvdelen af sats 1.

Med udgangspunkt i Holstebro Kommunes kontrakt på rotteområdet og antal anmeldelser foreslår Teknik og Miljø, at taksterne for 2025 fastholdes i 2026. Grundtaksten til 30 kr. pr. ejendom, sats 1 (under 250m²) til 0,23 kr. pr. kvadratmeter, sats 2 (over 250 m²) til 0,115 kr. pr. kvadratmeter.

Det betyder, at der fortsat arbejdes hen mod, at udgifter og indtægter balanceres over udbudsperioden og at prisen holdes i ro i kontraktperioden frem til 2027.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget indstiller til Byrådet at:

- rottegebyret for 2026 opkræves som differentierede gebyrsatser bestående af tre dele.
 - En grundtakst på 30 kr. pr. ejendom
 - Sats 1 med 0,23 kr. pr. bebygget kvadratmeter op til 250 m².
 - Sats 2 med 0,115 kr. pr. bebygget kvadratmeter over 250 m²

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Karsten E. Olesen (C) deltog ikke ved sagens behandling.

Bilag

Bilag - Beregning rottegebyr 2026

Punkt 5: Aftale om ændring af rensesanlæg på Holstebro Central Renseanlæg

06.00.05-P15-5-25

Sagsfremstilling

AD/TM - NMK-ØK-BY

Nissum Fjords vandmiljø er i dårlig tilstand. I treparten for Nissum Fjord er der peget på omfattende indsatser for reduktion af næringsstofudledningen fra landbruget til vandmiljøet, ved arealomlægning. Kravene til denne omlægningsindsats er fastlagt af staten og har omfattet væsentlige arealer i Holstebro Kommune i oplandet til Nissum Fjord.

I den nationale trepartsaftale er det også besluttet, at der skal findes indsatser for reduktion af udledninger af byspildevand. I forhold til Nissum Fjord er Ikast-Brande, Herning og Holstebro rensesanlæg udpeget til indsatser via national udpegning.

Det fremgår af høringsmaterialet for ny bekendtgørelse, at der skal gennemføres forbedret spildevandsrensning på Holstebro Central Renseanlæg. Det forventes således, at indsatsbekendtgørelsen vil træde i kraft inden udgangen af 2025 med krav om en reduktion af udledningen af fosfor for Holstebro Central Renseanlæg.

Indsatsen for reduktion af fosforudledningen sker fordi hvert tons fosfor, der reduceres med i udledningen fra renselanlægget, betyder, at der skal findes 13,5 tons kvælstof mindre fra landbrugsudledninger og øvrige punktkilder i oplandet. For Holstebro Central Renseanlæg er dette ensbetydende med, at udledningen af total-fosfor skal reduceres fra 1 mg/l og ned til 0,1 mg/l senest d. 22. december 2027.

Omkostningen er af staten estimeret til 10 millioner kr., og det svarer til 184 kr. pr. husstand eller ca. 1,5 kr. pr. m³. Staten har vurderet, at dette er en rimelig udgift for husstande at bidrage med i en afvejning op mod de indsatser, særligt landbruget skal levere på med udtagning af jord og ændret kvælstofregulering, som er på vej.

Holstebro Kommune har d. 10. oktober 2025 modtaget en henvendelse fra Miljø- og Ligestillingsminister Magnus Heunicke, som ønsker, at Holstebro Kommune og Vestforsyning arbejder for implementering af denne indsats så hurtigt som muligt, se bilag 1.

I praksis skal bekendtgørelsen implementeres via spildevandsplanstillæg for Holstebro Kommune og opfølges af et påbud, som konkret fastsætter de nye grænseværdier. Dette vil der processuelt gå en del tid med, og ministeren påpeger, at forsyningen, for at få adgang til finansiering af indsatsen og få denne godkendt af vandsektortilsynet, kan have brug for en tilkendegivelse fra kommunen om, at kommunen agter at gennemføre det nødvendige myndighedsarbejde. Der lægges derfor op til, at kommune og forsyning aftaler dette og tilkendegiver overfor ministeren, at dette arbejde om at fremme indsatsen er igangsat.

Administrationen har drøftet anmodningen med Vestforsyning Spildevand A/S d. 4. november 2025 og har efterfølgende anmodet om en skriftlig bekræftelse, se bilag 3. Administrationen har modtaget bekræftelse fra Vestforsyning Spildevand A/S om, at Vestforsyning Spildevand A/S er indforstået hermed, og at arbejdet allerede er igangsat på et forberedelsesniveau.

Administrationen vurderer således, at vedlagte bilag 2, tilkendegivelse til Miljø- og Ligestillingsministeren, vil kunne underskrives og fremsendes.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget indstiller til Byrådet at:

- Tilkendegivelse om aftale om indsats for nedbringelse af fosforudledningen fra Holstebro Central Renseanlæg kan underskrives og fremsendes til Miljø- og Ligestillingsministeren.

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Karsten E. Olesen (C) deltog ikke ved sagens behandling.

Bilag

Bilag 1 Henvendelse til Holstebro Kommune fra Miljø- og Ligestillingsminister

Bilag 2 - Udkast til indhold i aftale med kommuner om spildevandsindsatser

Bilag 3 - Ændring af rensesanlæg på Holstebro Central Renseanlæg

Punkt 6: Blå Flag i badesæsonen 2026

04.11.00-K08-1-24

Sagsfremstilling

AD/TM - NMK

Trafikstyrelsen og Kystdirektoratet gennemfører i perioden 1. marts 2026 til ca. 1. november 2026 en hovedstandsættelse af Nordre Mole ved indsejlingen til Thorsminde Havn. Selve molen skal fornyes, og den landfaste del af molen flyttes ca. 15 m mod nord.

Holstebro Kommune har i de sidste godt 30 år haft Blå Flag strand i Thorsminde, og den oprindelige del af stranden er placeret mellem Nordre Mole og en nordlig læmole, og for nogle år siden er stranden forlænget nordpå. Thorsminde Blå Flag strand er desuden Holstebro Kommunes Blå Flag strand med handicapadgang.

I anlægsperioden bliver hele stykket af Blå Flag stranden mellem de 2 moler, svarende til den oprindelige del af stranden og hvor der er placeret et Flydetov, til en byggeplads, som afspærres af Kystdirektoratet. Der bliver fortsat mulighed for at benytte den nordlige del af stranden/nord for læmolen.

Der kan imidlertid ikke etableres handicapadgang under anlægsprocessen, idet hele området med redningsvej/handicapsti m.m. er afspærret som byggeplads. Adgang til den nordlige del af stranden kan ske via den almindelige sti til havet ca. 50 m nord for strandingsmuseet. Stien er en bred sandsti, der ligger ud for den nordlige læmole. Stien er en udmærket sandsti, men er på ingen måde handicapegnet, da det er en stejl klitsti og "underlaget" er sand. Det vil heller ikke være muligt at opsætte Flydetovet, idet der kun er adgang til den nordlige læmole. Flydetovet indgår som en del af badesikkerhedsforanstaltningerne.

Administrationen har kontaktet Blå Flag/Friluftsrådet for at få deres vurdering mht. at søge om dispensation til både flytning/indskrænkning af Blå Flag stranden, den manglende handicapadgang og manglende Flydetov. Tilbage meldingen fra Blå Flag er, at kommunen kan søge om dispensation for indskrænkning af stranden, manglende Flydetov og handicapadgang. Men samtidigt blev det understreget, at der skal være minimum én af vores Blå Flag strande, som har handicapadgang. Der er ikke mulighed for at etablere handicapadgang ved Blå Flag strandene ved hverken Bjerghuse eller Spidsbjerg. Stierne op gennem klitterne er for stejle til at kunne bruges til at etablere "terræntæpper" gennem klitterne, som vil kunne give handicapadgang ved de to øvrige strande.

Ud fra tilbagemeldingerne fra Blå Flag vurderes det usandsynligt, at der kan opnås dispensationer for alle forhold i forbindelse med anlægsarbejdet, som strækker sig udover hele badesæsonen 2026.

Administrationen har overfor Kystdirektoratet (KD) tilkendegivet en forventning om, at eksisterende handicapadgang til stranden i Thorsminde sikres efter anlægsarbejdet er gennemført, f.eks. via den kommende betonsti/redningsvej, der etableres fra Strandingsmuseet til Nordre mole ved Thorsminde Strand. KD har indarbejdet et løsningsforslag, hvor en 28 m lang og 1,75 m bred redningsvej er lavet med et handicapvenligt fald, så der både er adgang direkte til stranden for f.eks. kørestolsbrugere og en fornuftig redningsvej, se bilag 3. Teknik og Miljø har vurderet, at KDs løsningsforslag på tilfredsstillende vis sikrer fortsat handicapadgang. Det er italesat overfor KD, at Holstebro Kommune påregner, at staten i sine anlægsløsninger sikrer adgang for handicappede, og at opretholdelse af en fortsat handicapadgang derfor også sikres indarbejdet i det samlede projekt med hovedstandsættelsen af Nordre Mole, uden omkostninger for Holstebro Kommune. Ift. badesæsonen 2026 forberedes information om anlægsarbejdet samt baggrunden for, at der ikke er Blå Flag i den forestående badesæson, og at selv om der ikke er Blå Flag, så er de fine rene badestrande, den gode badevandskvalitet og faciliteterne i form af toiletter, førstehjælpsudstyr, redningsposter, affaldssortering m.v. fortsat anvendelige. Ved Thorsminde strand vil der desuden stadig være adgang til udendørs bruser, legeplads og fiskeplads, ligesom Museet og Nissumfjord/Geopark huset ligeledes er tilgængelige på trods af anlægsarbejdet.

Indstilling

Det indstilles, at:

- Natur-, Miljø- og Klimaudvalget beslutter, at Holstebro Kommune ikke søger om Blå flag i badesæsonen 2026 grundet anlægsarbejderne ved Thorsminde Nordre Mole.

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Karsten E. Olesen (C) deltog ikke ved sagens behandling.

Bilag

Nordre Mole - Oversigtsplan - Nyt forløb

Blå Flag strand Thorsminde 2025

Kystdirektoratets forslag til handicaprampe - Thorsminde

Punkt 7: Rammer for benyttelse af private vandløbsnære arealer ved offentlige vandløb

06.02.00-P05-18-25

Sagsfremstilling

AD/TM - NMK

Igennem Holstebro by løber dels Storå, Vegen Å og Lægård Bæk, som alle tre i det væsentlige er offentlige vandløb, hvor Holstebro Kommune har vedligeholdelsesforpligtigheden.

Vandløbene er omfattet af Vandløbsloven, som både har et hensyn om vandaflledning og et hensyn ift. vandløbsnaturen og af Naturbeskyttelseslovens §3, som indeholder et generelt forbud mod tilstandsændring inden for vandløbets profil, som går til "kronekanten" – dvs. vandløbsbrinkerne er omfattet af denne beskyttelse.

I regulativerne for vandløbene er fastlagt vedligeholdelse, som er en afvejning af vandaflledningsinteressen og naturinteresserne. Regulativerne forpligter Holstebro Kommune til at vedligeholde disse jf. regulativernes bestemmelser, og derfor er der i regulativerne også fastlagt en rådighedsbegrænsning for lodsejere og en adgang for Holstebro Kommune på de private ånære arealer, for at vedligeholdelsesforpligtigelserne kan sikres gennemført.

Når vandløbene snor sig gennem byen, udgør disse, ud over funktionen for vandaflledning, også helt naturligt en rekreativ interesse for lodsejere, der har jord ned til vandløbene og for offentligheden i øvrigt, der hvor det er offentlige arealer, som støder op til vandløbene.

Det indebærer, at der er væsentlige interesser i ophold og tilgang til vandløbet, som bl.a. betyder, at lodsejere ønsker at benytte og dermed placere rekreative muligheder nær vandløbet.

I administrationen af hvordan disse ånære arealer kan benyttes indgår en række hensyn, som består af konkret lovgivning, og de rammer disse udgør. Der er hensyn til, at Holstebro Kommune kan gennemføre sine vedligeholdelsesforpligtigelser, som omhandler brinker og vandføring, samt private og offentlige rekreative interesser.

Centralt i administrationen er et vandføringshensyn. Holstebro midtby er udfordret af klimahændelser, og der er efterhånden årligt store afløbshændelser med høj vandføring igennem byen. Det er derfor afgørende, at der er færrest mulige hindringer for vandets løb gennem byen. Det betyder både, at der slås grøde i selve åen, men også at der ikke tillades bygværker i selve åen eller på brinkerne, som øger "ruheden" af vandløbet og dets frie løb.

Væsentlige bygværker på og i brinkerne kan heller ikke tillades, da disse er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3, som forbyder tilstandsændringer. Private interesser i form af terrasser indbygget i brinker m.v. kan der ifølge lovgivningen ikke dispenseres til, idet §3 dispensationen kun kan gives, hvor væsentlige samfundshensyn nødvendiggør dette.

Ovenfor brinken er det imidlertid muligt at udnytte de rekreative værdier mere frit. Dog er der bestemmelser i regulativerne, som begrænser dette i et 8 meter bredt bælte målt fra kronekanten. Reglen, der er konkretiseret i regulativet for de enkelte vandløb, udstikker rammerne for, hvad man som ejer af arealer ned til vandløbet må, og hvad man skal kunne acceptere.

Dette vedrører blandt andet, hvad man må plante og etablere af fysiske konstruktioner i form af trapper, terrasser, lysthuse, bænke m.v., samt hvad man skal acceptere af vedligeholdelsesarbejde.

Reglen, der har ophæng i vandløbsloven og konkretiseret i Bekendtgørelse om regulativer for offentlige vandløb, skal gøre det muligt for vandløbsmyndighedens entreprenør at komme frem langs vandløbet med det nødvendige materiel og udstyr for at udføre de nødvendige vedligeholdelsesarbejder, herunder slåning, oprensning, reparation, beskæring og fjernelse af uvedkommende genstande fra vandløbet.

Vedligeholdelsesarbejdet kan delvis klares med simple håndværktøjer men kræver også ind imellem brug af stort materiel. Vedligeholdelsen kan både være af planlagt karakter som for eksempel årlig grødeskæring eller planlagt udskiftning af brinker, men det kan også være akut opståede problemer, som kræver øjeblikkelig handling. F.eks. kan der opstå kraftige erosioner under højvandshændelser og træer, hegnsplæle, haveudstyr m.m. kan spærre vandløb og sidde fast ved broer, med opstuvning og tryk på brokonstruktioner til følge. Manglende eller forsinket vedligehold uanset årsag kan betyde, at Holstebro Kommune ifalder erstatningspligt overfor lodsejere, som oversvømmes eller får påført skade på ejendom på grund af, at kommunen ikke lever op til sine vedligeholdelsesforpligtigelser.

Da forsinkelse af indsatser kan have betydning for oversvømmelser og føre til fordyrelse af skader, styres administrationen af hvad der tillades inden for arbejdsbæltet således af, at det ikke skal fordyre eller forsinke kommunes indsats ift. de forpligtigelser, som påhviler kommunen.

Ideelt set skal kommunen kunne færdes i dette 8 meter brede bælte uden at behøve at tage omveje gennem private haver for at komme udenom hegn i skel, og der skal ikke være nogen former for bygværker.

Det vurderes imidlertid unødvendigt med så restriktiv en praksis. I det hele taget forsøges opgaverne med vedligehold løst helt uden at gøre brug af private havearealer.

Derfor er der i administrationen af, hvad der tillades i arbejdsbæltet også lagt en linje, hvor der godkendes konstruktioner i form af terrasser og mindre anlæg, som ikke hindrer adgang eller som ejer kan fjerne hurtigt og omkostningsfrit for kommunen, såfremt der opstår et behov for adgang til arealet. Administrationspraksis er beskrevet i vedlagte notat (bilag 1)

Bestemmelserne i regulativet har direkte retsvirkning overfor lodsejerne, men det hænder, at lodsejere ikke er opmærksomme på dette, og derfor opstår der fra tid til anden også lovliggørelsessager. For at forebygge dette har Holstebro Kommune senest i 2019 ved visse vandløb udsendt information til lodsejere om regler og retningslinjer. Desuden er der historisk opført nogle vandløbsnære terrasser og brinksikringer, som kan være med til at skabe usikkerhed om, hvad der kan og bliver tilladt i dag. Både på grund af skærpede regler, myndighedspassivitet og fordi ændring i klimahændelsernes hyppighed og intensitet øger sandsynligheden for behov for adgang til arealerne for udførsel af vedligeholdelsesforpligtigelser.

Administrationen ønsker med vedlagte administrationspraksis at balancere de hensyn, som skal varetages, uden at dette fører til en væsentlig risiko for fordyrelse eller forsinkelse af indsatser, og samtidig muliggør en vis udnyttelse af herlighedsværdierne langs åen ovenfor brinkerne.

Administrationen anbefaler desuden, at der igen udsendes en information til lodsejere om de regler og hensyn, som skal varetages og baggrunden for disse, samt orienterer om, hvad der kan tillades for at øge opmærksomheden på regelsættet. Dette for at understøtte at lodsejere ikke får etableret forhold, som efterfølgende skal fjernes, fordi de ikke kan godkendes.

Indstilling

Det indstilles, at:

- Natur-, Miljø- og Klimaudvalget godkender administrationspraksis
- der udsendes informationsskrivelse til lodsejere med ånære arealer langs Storå, Vegen Å og Lægård Bæk i Holstebro By.

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Karsten E. Olesen (C) deltog ikke ved sagens behandling.

Bilag

Bilag. Administrationspraksis - brug af ånære havearealer

Punkt 8: Lukket: Meddelelser

00.22.02-G01-3-24

Punkt 9: Lukket: Underskrift af beslutningsprotokol

00.22.00-P35-3-24